

Abstrakt

Kolonoskopie je ve screeningu kolorektálního karcinomu (KRK) využívána buď jako samostatná screeningová metoda (screeningová kolonoskopie) nebo následuje po pozitivním výsledku primárního screeningového vyšetření (například testu na okultní krvácení do stolice, TOKS). Preventivní kolonoskopie je souhrnný název pro screeningovou a TOKS+ kolonoskopii.

Vzhledem ke značné variabilitě detekce kolorektálních neoplázií mezi jednotlivými endoskopisty, byly zavedeny indikátory kvality kolonoskopie. Adenoma detection rate (ADR) a polyp detection rate (PDR) jsou definovány jako podíl kolonoskopií, u kterých byl detekován alespoň jeden adenom resp. polyp k celkovému počtu provedených kolonoskopií. ADR je považován za klíčový indikátor kvality kolonoskopie. Adenoma per colonoscopy (APC), definovaný jako celkové množství detekovaných adenomů k celkovému množství provedených kolonoskopií, je nejpřesnějším indikátorem, který máme v současné době k dispozici. Mezní hodnoty APC však dosud nebyly stanoveny. ADR i APC jsou ověřené indikátory, jejich hodnocení je však časově i personálně náročné, což limituje jejich využití v klinické praxi.

Hlavním smyslem předkládané práce je zjednodušení monitorace kvality kolonoskopie zavedením uživatelsky přijatelnějšího indikátoru, který nevyžaduje histologickou verifikaci a má potenciál zvýšit compliance endoskopistů. Takovým indikátorem je PDR. Cílem práce bylo u prospektivně sbíraných dat popsat vztah PDR k ADR, resp. k APC, dále pak určit konverzní faktory pro odhad ADR a APC z hodnoty PDR.

Do prospektivní multicentrické studie bylo zahrnuto 1 614 asymptomatických jedinců ve věku 45–75 let, kteří podstoupili preventivní kolonoskopii. Na základě Spearmanova korelačního koeficientu bylo prokázáno, že korelace PDR/ADR a PDR/APC jsou silné a statisticky významné. Na základě lineární regrese byly stanoveny konverzní faktory. Minimálnímu požadovanému standardu ADR 25 % pak odpovídá PDR 35 %. Pro APC byl stanoven minimální požadovaný standard 0,5. Výsledky předkládané prospektivní studie jsou srovnatelné s dostupnými retrospektivními pracemi. PDR je efektivní a snadno dostupný indikátor kvality, který lze použít k hodnocení detekce patologických nálezů kolorekta místo ADR či APC.